

Paradoxul pietei de gaze si electricitate din România: firmele private doresc preturi plafonate (opinie)

Plafonarea pretului la gaze sau energie electrica este sustinuta de unii furnizori privati ca fiind necesara si în viitor, dar în aceste conditii va disparea concurenta, sustine presedintele Asociația Energia Inteligentă (AEI), Dumitru Chisalita

"De ce sa mai avem mai multe firme private de furnizare? De ce sa mai avem separarea activitatilor si firme pentru fiecare tip de serviciu? Daca se doreste ca preturile sa fie stabilite pe cale administrativa, poate ar trebui sa avem exact ca înaintea anului 2000 o singura societate integrata, fara sa existe firme private care sa se concureze, pentru ca prin plafonare nu mai exista concurenta", afirma presedintele AEI, într-un punct de vedere transmis luni AGERPRES sub titulatura "Paradoxul pietei de gaze si electricitate din România - firmele private doresc preturi plafonate!".

Potrivit acestuia, piata libera înseamna, printre altele, încredere, cunostiinte, initiativa, concurenta, mai multe firme private de furnizare, preturi corecte stabilite în baza cererii si a ofertei, separarea pe activitati - transport, distributie, înmagazinare care sa poata presta servicii pentru mai multi utilizatori de sistem, precum si existenta unui numar mare de furnizori care sa se concureze între ei prin calitate, servicii si pret.

Dumitru Chisalita considera ca în situatia în care pretul se stabileste administrativ si fiecare "actor" din piata primeste o marja comerciala fixa, toti se aliniaza în spatele pretului plafonat si dispare concurenta. "Cel mult aceste firme vor reduce costurile pentru ca sa si mareasca profitul, cu impact asupra calitatii serviciilor prestate. Plafonarea pretului la gaze a adus în prezent preturi mai ridicate si calitate mai scazuta a serviciilor, decât într-o piata functionala", a mai spus acesta.

Presedintele AEI mentioneaza ca liberalizarea pietei de gaze presupune eliminarea pozitiei oligopoliste a firmelor care actioneaza în acest domeniu, eliminându-se posibilitatea de a influenta pretul gazelor sau a energiei electrice pe piata prin intermediul unor interventii în piata, dar necesita si informarea adecvata la nivelul consumatorului.

Conform specialistului, atât timp cât consumatorii nu vor dobândi cunostinte minime specifice care sa permita o apreciere corespunzatoare fata de gazul/energia electrica achizitionata, ei vor ramâne "captivi" si în orice piata inclusiv în piata liberalizata.

"Tendinta naturala a firmelor este de a impune un oligopol pentru a-si securiza profitul. Culegerea de informatii despre piata, client, concurenta etc. înseamna cheltuiala de timp si bani pentru vânzator, întâlnirea vânzatorului cu cumparatorul presupune personal, timp, centre de informare, bani si cel mai 'periculos lucru pentru un vânzator' infidelitate. Nicio societate comerciala nu doreste aceste riscuri, majoritatea își doresc monopolul. Reglementarile generale si specifice interzic înfiintarea acestor monopoluri (exceptie făcând cele naturale), dar tendinta exista permanent în piata", se mai arata în comunicat.

Dumitru Chisalita spune ca, în fapt, plafonarea pretului si marja comerciala fixa garantata, prin plafonare, înseamna crearea unui oligopol indirect pe piata de gaze, cu multiple avantaje pentru furnizorii de gaze, si mai ales eliminându-se riscurile specifice unei pietei liberalizate pentru furnizori.

"Prima conditie care permite sa se exercite un anumit control asupra pretului este situatia în care consumatorii nu sunt informati sau informarea este imperfecta despre bunul a carui pret este plafonat. Pentru cumparatori, a încerca sa obtina informatii de piata implica pricepere, o cheltuiala de timp, efort etc. Existenta imperfectiunii informatiei printre cumparatori le da posibilitatea acestora sa fie de acord sa achite un pret, considerând ca acela

este pretul corect (de multe ori în fapt pretul este mai mare decât pretul ce s-ar stabili pe o piața liberă funcțională)", se afirma în finalul comunicatului.